

7.hét

8. a, b etika

Erkölc, hit, világnézet. Tanítások a szeretetről

Olvasásra:

„Ne ölj!”

Az embertársunkhoz való viszonytal szorosán összetartozik az a kérdés, hogy mit gondolunk magáról az *életéről*. Bár az idők során sokat megtudtunk a természetéről, gyökereiben mégis titokzatos maradt. Élőlényt élettelenből előállítani a jelenlegi tudományos-technikai szintünkön nem tudunk. Alapvető kérdés az ember számára: van-e joga elvenni a másik ember életét vagy nincs? És bármelyik élőlényét?

A nagy világvallások válasza ebben a kérdésben is szinte azonos. Legtöbbször az életet isteni eredetűnek tekinti, s ezért kioltását bűnnek tartja. Ez a szemlélet fogalmazódik meg a tízparancsolat *Ne ölj!* törvényében. Ez egyben olyan alapvető együttélési szabály is, amely minden nép és állam jogrendszerében evidens módon szerepel. De az azonos elvi alap ellenére egyes részterületek tekintetében mind a vallások, mind pedig a jogrendszerek korszakonként és kultúránként különböző szabályokat állapítottak meg.

Átgondolásra:

Az abortusz és az eutanázia mint erkölcsi kérdés

Az élet kioltásának etikailag különösen hevesen vitatott fajtája az *abortusz* [magzat életének elvétele] és az *eutanázia* [halálos betegségben szenvedők halálba segítése]. Ezek a cselekedetek olyan erkölcsi kérdéseket vetnek fel, amelyek az életéről való gondolkodásunkban gyökereznek, s melyekre a minket körülvevő világ sokféle, sokszor egymásnak ellentmondó választ ad. Ezért ezek jogszabályi engedélyezését vagy tiltását a világon mindenhol indulatos viták kísérik. Mivel minden egyes eset mögött személyes tragédiák állnak, az erről való beszéd mély lelki sebeket szakíthat fel. Az eutanázia hazánkban törvényben tiltott, és az abortusz is csak bizonyos körülmények esetén engedélyezhető.

- Tájékozódjatok az eutanáziáról és az abortusztól! Mivel érvelnek a tiltás és az engedélyezés hívei? Milyen sajátos élethelyzeteket kell számba venni egyik és másik esetben?
- Hogyan fejezte ki a képen látható emlékmű alkotója a meg nem született gyermekek fölött érzett gyászt?

Eva Riekstina: Az abortusz áldozatainak emlékműve, Riga, Lettország
www.baby.ru

Házi feladat:

Az élet tisztelete és az ahimszá elve

A buddhizmus szerint minden lény számtalan újjászületés folyamán juthat el a vilávkörforgás kötelékeiből való megszabadulásig, s e folyamatban az állatok és növények is részt vesznek. Az ember nem azért él, hogy uralkodjék az alacsonyabb életalakok felett, hanem szoros kapcsolatban van a teremtés egészével. Ebből következik mindenfajta élet – nem csupán az emberi – tisztelete, becsülése. Ez az *ahimszá* (vagy *ahimszá*) elve. Ez a szanszkrit szó a 'nem ártás'-t jelenti, s ez az indiai vallások egyik alapvető törvénye. A buddhista parancsolatok, helyesebben szabályok között az ahimszá az első.

► Az ahimszá jelképe

Néhány életből vett példát sorolunk fel az alábbiakban. Fogalmazzátok meg róluk egy buddhista bölcs véleményét, aki az ahimszá elveit vallja! Mivel érvelne a példákban megjelenő cselekvő személy? Találjatok ki további példákat!

- a) Kisöcsém játékból tépkedi a virágokat a réten.
- b) Nagymama rovarirtó szert fúj a konyhaküszöbre.
- c) Két kamasz gyerek megkínoz és elpusztít egy varangyos békát.
- d) Apa az olcsóbb, de kevésbé környezetbarát lámpaizzót választja a boltban.
- e) Egy gazdálkodó traktorgumit éget a levágott tarló szélén.
- f) Az emberiség évente 8 millió tonna műanyag hulladékot juttat a világtengerekbe.
- g) A világ élelmiszer-termelésének harmada szemétként kerül.

Határidő: 2020.május 05.

Jó munkát kívánok! Zsuzsa néni